

ירושלם יום-יום

סדורים חדשים בחברת "האכספרס הא"י"

בשיש לב אל השיבותו של מוסד נוח ומסודר המתעסק בהעברת נוסח עים וותיקים ובהקלת ימי שהותם בארץ, התחליטה חברת "האכספרס הא"י" להכניס שנויים מסוימים במש"ר ודיה ולראות לשכללם ולהתפתחותם. כאספת חבר המנהלים של החברת, נמנה מר ריכרד ליכטהיים, אחד מחברי, למנהל ראשי במשרד המרכזי. בעלתו ירושלימה התחיל מכניס מיד שנויים מתאימים בכל ענפי עבודת החברת. מר לוי, מלשכת המודיעין העברית, נמנה למנהל המשרד בירושלם והד"ר בילסקי לנושא תפקיד זה ביפו, הד"ר טרנובסקי יטפל בכל הענינים הסדרתיים אף יטהל את מה-לקת התעמולה.

אחרי שיוכנסו כל התקונים הדרושים בעבודת המשרדים, יש ברעת ההכרה להקדיש את תשומת לב להתפתחות התירות והעברת אנשים בארץ וכן בין א"י והחץ לארץ.

הבנין במערב ירושלם

על ארמת שכונת מונטיפיורי בדרך "לכית הכרם", הולכת ונגמרת סלילת הדרכים-בעלי המגרשים היו נכונים לנישת לבנין בתים, אלא שהוסר המים מעכב.

בשכונת "בית וגן", מאחורי "בית הכרם", התחילו בסלילת דרכים-העבור דה נמסרה ל"סולל בונה" וכששים פועלים עסקים בעבודה זה כשני שבועות. שטח של השכונה הוא לערך ארבע מאות דונם, דונם לחבר, מכיון שהחברה מונה כארבע מאות חברים-השכונה תבנה על הנבעה הרמה ביותר שבשכונת ירושלם שמראה נוח יפה נשקף ממנה-חברי השכונה הם מבני המעמד הבינוני הקרובים אל "המזרחי" הדרכים נסללים בכספי החברה עצמה-הועד עומד במשאזימתן בענין קבלת מלוח אפתיקאי לבנין בתים-קצת מן החברים אינם עוקים למלוח והם מחכים עד שתוארנו קבוצה חנונה במספרה בכדי להתחיל בבנין.

יש לשער שבזמן לא רחוק תתחברנה שלש השכונות "מונטיפיורי" "בית הכרם" ו"בית וגן", לישוב אחד גדול.

אספת עם ריוויניסמית

שלשם נאספה באולם ביה"ס למל קהל רב עד מאד לשמוע אל התרצאות-על דבר החיוויניסמוס-נאמו הד"ר פון ויזל, ה' בן ציו ידיתה, והד"ר ביהם-הנואמים לא חדשו מאומה אלא חזרו על הדישות הידועות שכל ציוני דורש: מלי תובות הכמונות מצד ממשלת אנגליה, הרחבת העלייה וכו'. אבל הובעה התנגדות לשטת הדישה הנוכחית של המנהיגים הציונים, לשיטת-הותרנות והנואמים הביעו את הצורך לדרוש ולתבוע את תביעותינו בכל כח השפעתנו-השינו על דברי הנואמים, ה' כהן וה' קרניאל. שום החלטות לא נתקבלו. יתר פרטים בגליון הבא.

השפעת הביתן ארץ-הישראלי

בתשיעי ליוני בקרו חוד מלקותם הנסיד והנסיכה מיוק את הביתן הארץ-ישראלי ונתקבלו ע"י ה' כהן, ה' סאפי וה' ליטל, מפקח על יוביתן. הנסיד והנסיכה הביעו את ענגם על הקשוט הפנימי של הביתן והנסיכה העירה שהביתן הזה הוא בעיניה אחד הביתנים הנהדרים ביותר שבתערוכה-מענין למסור קמע ממוכתב ששלח הנסיד לאחר בקורו שתערוכה:

"... אני מציע לשאר מציגים שילמדו מארץ ישראל שהצטיינה באופן הצנת סהודותיה-לפי ראות והתפעלותם והרבה של המבקרים את יוביתן ארץ-הישראלי אפשר להוכיח עד כמה גדולה השפעתו של הביתן-למעשה מקמל הביתן את ההבדל שבין הצלחה ובין כשלון."

הצופים הסלוניקאים בירושלם

אמש הגיעו לירושלם, בשעה שבע בערב, הצופים העברים מסלוניק-בת הנת הרבכת פגשו אותם הצופים העברי רים ארץ-הישראליים, ולו אותם בתה-ליבה עד ביה"ס של חפ"ח שבו מת-אכסן חלק מהם- שאר הצופים סודרו בבתי פרטים.

הערב בשעה שמונה תערך לכבוד-דם מדורה בחצר ביה"ס של חפ"ח; הצופים י שארו בירושלם ימים אחרים ומכאן יסעו לחיפה ולעמק.

הצופים באו הודות להשתדלותו הרבה של מר סאראם, אשר השתדל לבני וזירי הפנים מר פניוטופולוס וז"ר הכספיה מר סופינאס בהשגת רשיונות הנסיעה למטיילים-בכפוף בן הודות למר אברהם ריקאנאטי אשר בא בדרגים עם המכבי הארץ-ישראלי בזמן שהותו בארץ ברובו מר הנסיעה למטיילים בא"י.

זומחים ברימים לרכבות בא"י

מר אנטוני, מומחה לכנית מסלות ברזל, הגיע לארצנו ביום החמישי, בתור שליח מועד המושבות. בכדי לחקר על ענין העברת התחנה המרכזית לרכבות א"י שבלוד לתל-אביב, דרך סילקיליה, פתח תקוה וי שאר מושבות יהודה.

בקשר עם השאלה הזו תפרא אספה שבה יהיו נוכחים חוץ ממר אנטוני ומר הולמס מנהל ראשי לרכבות א"י, גם באיכה מעורית תל אביב.

פועלי ציון והעברית

שלשום נקראה מטעם סניף פועלי ציון בירושלם, אספה פומבית בדבר אספת הנבחרים-אף בשבת שעברה סדרו אספה, והנואמים דברו רק זרנו, ואחרים מחברי גודו מגיני השפה באו והפריעו את הנואמים, וה' עירום שידברו עברית-בשבת זו ה' דינו שני הצדדים, הפועלים באו במסך לות בפרי להשיב להברי הגודו כמפי עלם, במקרה שיתחילו להפריע את האספה, ומצד שני באו כל חברי גודו מגיני השפה, בכדי לפקח שרק השפה העברית תדובר באספה-ובאמת במקום שלשת הנואמים שהיו צדיכים לדבר, נאם רק החבר אלכסנדר בעברית.

התנפלות

שלשום ישבו בהרשת שנלך שני צעירים ושנו את שעוריהם-פתאום התנפל עליהם הניך אחד מביתי-הספר לפושעים בדישה שיעובו את המקום-הצעירים התנגדו לו-הניך קרא את כל חבריו, והללו הקיפו את הצעיר המתנגד ויכווה מכות אכזריות, הצעיר השני רצה להפריד ביניהם, אך גם אותו הלכו, וגם גולו ויקרעו את פנקסו.

משפט ספרותי בגודו מגיני השפה

שלשום, התאספה קהל רב במועדון גודו מגיני השפה לשמוע את המשפט נגד משוררנו האומי מר ה' נ' ביאליק על דברו בפומבי בשפה הרוסית-נכ-חרו שופטים מושבעים שיחלו את המשפט בצדק ובישר-וכמו כן נבחרו גם קטיגור וסנגור.

בראשית המשפט נשמעו עדויות הקטגוריה ע"י לזין אריה; ומורחי נצ' חיה, ועדויות הסנגוריה ע"י סתרי, אפרתי, ומראה-נה.

אח"כ קם הקטיגור, יסדישה מה-שופטים להאשים את ביאליק, בתור עובר על הקת הגדוד, מאחר שהוא חבר לגדוד, ולכן דורש הקטיגור לרונ בתליה, ז"א שפיאליק יואיל לשלח במתנה לגדוד את תמונתו שתתלה על כותל המועדון.

כתם נאומי הקטגוריה והסנגוריה עזב חבר השופטים את האולם לשם התיעצות על הפסק.

הפסק יצא לחייב את ביאליק כפי שלשת השעיפים: א) ה' ה' נ' ביאליק שהוא חבר בגודו מגיני השפה, צריך למקש סליחה מאת גודו מגיני השפה, על דברו לעזיבת הסליחה צריכה לה-כתב בשלשת העתונים היומיים המבוקשיים.

ב) מר ה' נ' ביאליק מתחייב לשלוח את תמונתו לגדוד, בכדי לתל-יחה על קיר המועדון.

המשפט ארך כשלוש שעות, ונמך רק בשעה עשר וחצי.

בתיאטרון ציון

מהר ביום שישי כ"ט תמוז וביום רביעי א' אב בשעה 8 אחה"צ יוצג-בשבייל תלמידים הסרט "צרות הילד".

בתפקיד הכושק והקטן בן 8 שנים, זקי קוגן.

"הפרובלימות של הפוליטיקה הקרקעית בא"י"

הופיע לאור, סהוצאות הלשכה הראשית של הקרן הקימת לישראל, הספר "הפרובלימות של הפוליטיקה הקרקעית בא"י" מאת ד"ר א' גרנבי-סקי. התכן: פתח דבר; הקרן הקימת לישראל-המכשיר הסוציאלי לבנין א"י; גאולת הארץ ופוליטיקה קרקעית; ההקלאות העברית וקנין הקרקע הל-אומי; על האמצעים לרכישת אדמת-האומה; קנין הקרקע הלאומי והאי-ניציאטיבה הפרטית; הפקעת השערים בא"י וסכנותיה; הגבלהמה בהפקעת שערי הקרקע; על עבודת ההשכחה; שיטת ההכרחה של הקהק"ל; מגמות פעולתה של הקרן הקימת.

מהיר הספר בכריכה 15 ג"מ. המכירה הראשית נמסרה לקברת "אהיזב"ר.

הספר הזה יופיע גם בגרמנית בהוצאת "יודישער פערלאג".

משפט פושע מועד

היום פותברר בבית המשפט הפ-חזוי, המשפט נגד הפושע המועד סלים סלימן אלכסיים, אחד הבהואים של ז'חליו, בן 37 שנה-מאשימים אותו בהאשמות אחרות.

ההאשמה הראשונה היא, שביום ה-9 לחודש ינואר 1924 התנפל על המפקח של משרד הבריאות מד מוסה אוסטנדי אבומנה, בכרבת אלעבהר הנקוצאת במרחק שעה מןבך עללך וישדד ממנו את בגדיו, יחד עם הבקך מה אשר רכב עליה.

האשמה השניה היא, מאותו התאריך הנ"ל בליה שדד הנאשם בעו-רת עוזרו, ערבי אחד, משני ערבים, פרדה ויחמורי.

האשמה השלישית היא, כי נסה לשודר נמל וכספים מושלשה ערבים ואף נסה להרוג אחד מהם ביום ה-11-2-25 בווארי ראם אל עזיון, חר-חוק כחצי שעה מכפר עללך.

הפשע של שרדית הראשון מוסה אוסטנדי מוכת, ע"ז שהתובע הכיר את הנאשם בשעה שברח מהמשטרה, שבבית לחם, והיה לבוש בגד ממשלתי, שגנב ממנו, בעוד הכפתורים תפורים עליה ומקום המדליות עורנו נכר. הפשע השלישי, בנטיון לשודר את הנמל והכספים ארע באופן זה-ה-11-2-25 העמרי השודר הנאשם

בדרך המלך שלשה ערכים ויאים עליהם בנשק שבידו, ויפשוט את בגדיהם, ואחר ישב על ידם למנות את הכסף שנמצא בבגדיהם, וכו בזמן השיגה לכל יעשו לו וכל רע, לכשהרובה ביי מינו. אך פתאום התנפל עליו הערבי השודר שבכדו נמצא הכסף, ויחכקוהו מלפניו, ויצוה על רעהו הנשדד לקחת את הרובה ומדי השודר, הלז הסתפק בלקיחת הרובה, וירץ אל כפר עללך לקרוא לעזרה-הנשדד השלישי שהיה צעיר לימים ברה מרוב פחד-בראות הפושע שיש לו עסק רק עם אדם אחד, הוציא מכיסו אגדה וירצה לירות במה-זיקר, אך האחרון החזיק היטב את ידו ולא נתנו לגרום לו כל רעה-בהמצא השודר במצב של צרה, הוציא לכסוף הרב קטנה וידקר את מתנגדו דקירות אחרות בצדו וכערפו, בהשבו כי ע"ז ימיתו ולא יודע לאיש-אך הנשדד אהמו יונים לאחר שנדקר, התגבר על הפושע, ויטילו ארצה, ויקרא לילך לעזרה, לבוא ולהוציא מדי הפושע את האקדה והסכין-הילך בא ויוציא את הנשק ומדי הפושע, שמיסרו אה"כ למוכתר הכפר עללך. בינתים באו אחרים מתושבי הכפר לעזרת הנשדד אהמו, ויובילו את הפושע ונשקו אל מוכתר הכפר, וחלזו כסרו לדיי המשטרה.

הפושע נסה לברוח גם מהמשטרה ויטפס על הקיר בכדי להמלט על-נפשו, אך הוא נפל מעל הקיר, ועצם רגלו נקעה.

העדויות הוכיחו את אשמתו של

הנאשם, הן ע"י ערביי כפר עללך, והן ע"י המפקח של משרד הבריאות שהוכיר בו את מתנפלו.

מתבקש

מר נחום ליפשיץ (מוולונגדה) — מתבקש לסוד למשרד ההנהלה הציונית (הדר מספר 9) או להודיע את כתבתו הנוכחית המדויקת.